MŮJ ROK

1987

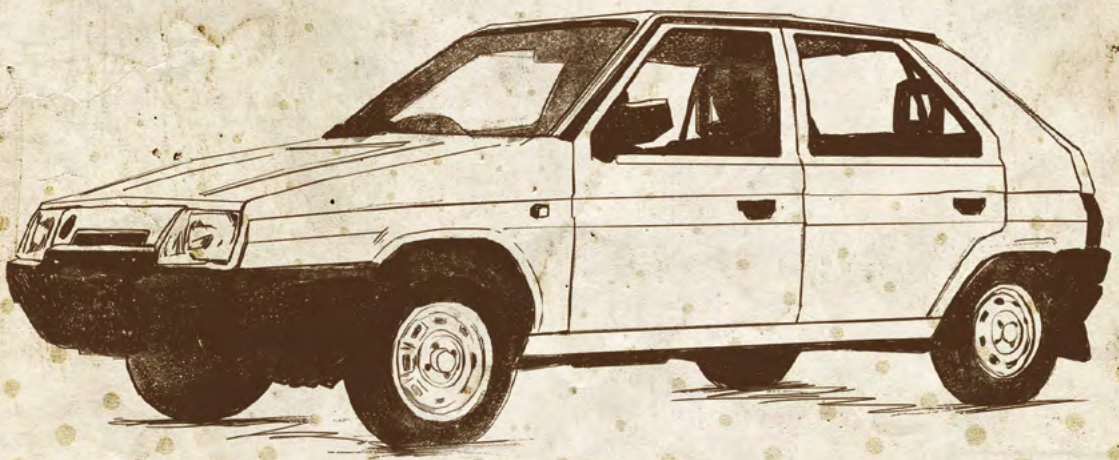

Můj rok 1987

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Alena Breuerová
Můj rok 1987 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

MŮJ ROK

1987

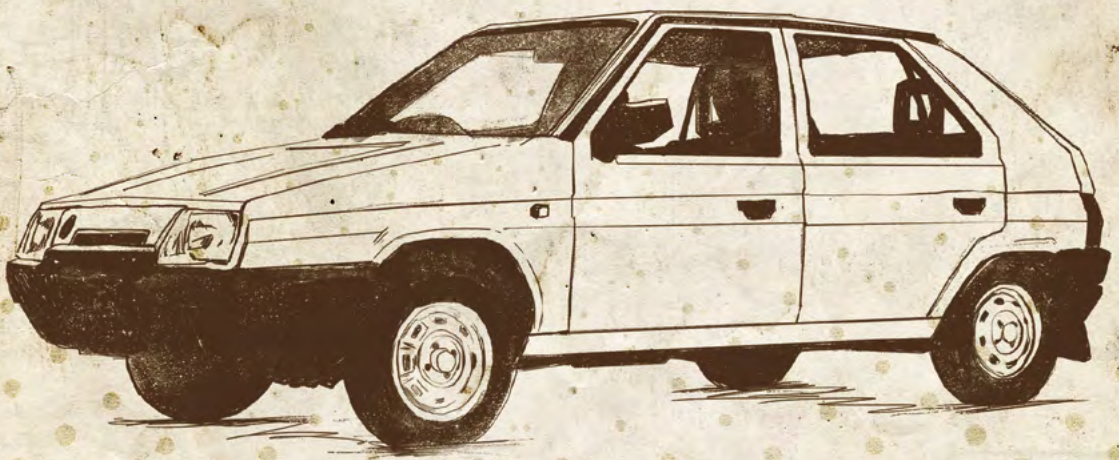

MŮJ ROK 1987

Alena Breuerová

*Vydalo nakladatelství **nastole** v Brně roku 2026 ve společnosti*
Albatros Media a. s. se sídlem 5. května 22, Praha 4.
Číslo publikace 48 288.

Ilustrace na obálce*: Matěj Polák*
Grafický návrh obálky: *Pavel Ševčík*
Grafický design: *Ema Pavlovská*
Sazba: *Martina Mojzesová*
Jazyková korektura: *Martina Mojzesová, Petra Láníčková*
Výtvarná redaktorka: *Kristina Synek*
Odpovědná redaktorka: *Markéta Nekolová*
Technický redaktor: *Jiří Matoušek*
1. vydání

© Alena Breuerová, 2026
Motiv předsádky © Shutterstock Msnty studioX
Foto © Profimedia 2026, str. 216 (ČTK, Vladimír Hofman),
str. 114 (ČTK, Zuzana Humpálová), str. 22 (ČTK, Karel Vlček)
Foto © Shutterstock 2026, Jaroslav Moravčík, str. 232
ISBN tištěné verze 978-80-7448-919-8
ISBN e-knihy 978-80-7448-941-9 (1. zveřejnění, 2026) (PDF)

e-shop: www.albatrosmedia.cz
www.knihynastole.cz
info@albatrosmedia.cz

Vytěžování textu či dat z této publikace ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU je zakázáno.
Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Nakladateli se přes veškeré úsilí nepodařilo najít autory některých fotografií ani jejich případné dědice. Pokud existují, nechť nakladatele laskavě kontaktují.

nastole

OBSAH

Úvodem	4	Jídlo	143
Kultura	**23**	Zdraví	156
Hudba	24	**Móda**	**162**
Film	47	**Architektura**	**182**
Divadlo	68	**Doprava**	**198**
Literatura	82	**Sport**	**216**
Výtvarné umění	96	**Krimi**	**233**
Média a reklama	105	**Kalendárium 1987**	**244**
Realita všedního dne	**114**	Zdroje	279
Společnost	117		

Taková krása to byla, když se rozednívalo,
pomalu ustupovala noc a ještě bylo šero.
Josef Kostohryz (1907–1987)

ÚVODEM

Píše se rok 1987 a v Československu je klid. Sovětská „perestrojka“ vyvolává paradoxní reakce. Vedoucí představitelé, kteří po celá léta hlásali, že Sovětský svaz je náš vzor, najednou prohlašují, že máme vlastní cestu a nemůžeme mechanicky přebírat všechno, co se v Moskvě děje. A občané se teď shánějí po sovětském tisku a vítají Gorbačova.

Herec Miloš Kopecký na sjezdu dramatických umělců vysloví něco, co je ve vzduchu. Takhle už to dál nejde. Nastal čas „střídání stráží“… Do první linie se ale nikdo nehrne. Všichni vědí, jak reformátoři dopadli posledně.

„Přestaňme se už tvářit, že je u nás všecko v pořádku a že všecko důležité se už stalo,“ řekne Kopecký. Strana a vláda zatím řeší, jak se přihlásit k demokratizaci a přestavbě a nemuset při tom revidovat postoj k reformním snahám z šedesátých let. To, že perestrojka má nápadně podobné rysy s rokem 1968, se u nás nesmí ani naznačovat. Ale lidé doma ze šuplíků loví zažloutlé noviny a časopisy a vzpomínají. V rádiu znějí *Zvonky štěstí*, ale také Hana Hegerová nebo „nesocialistický“ hlas Dalibora Jandy. Vynořují se témata (i jména), která dřív byla tabu: životní prostředí, veksláci, alkohol, drogy… Ti, kteří celou tu dobu „nemohli“, opatrně zjišťují, jestli už „mohou“. Socialismus naučil lidi trpělivosti. Mladí ale trpěliví nejsou. Ve východním Berlíně hraje Dylan, v Budapešti Peter Gabriel, a tady co?

Reálný socialismus se tomu říká. Slušné džíny jsou jenom v Tuzexu. Ale bydlení je levné a ceny zboží tak stabilní, že se tisknou na obaly. U zubaře se neplatí a na ulicích se člověk za tmy bojí nanejvýš toho, že do něčeho šlápne. Je dost času na koníčky. A cestování začíná být snadnější. Jestli to tak půjde dál, dojde na slova sovětského satirika: Co si počneme, když bude všechno zakázané povoleno?

V tomto roce se narodí 227 133 dětí. Jejich svět už bude jiný. Lidská zkušenost je jen málo přenosná, ale i tak je tato kniha psána hlavně pro ně. Třeba je bude inspirovat k otázkám, které by je jinak nenapadly.

Stránka pro tebe

PF 1987

ROK 1987 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1987 (MCMLXXXVII)
Arménský kalendář	1436
Asyrský kalendář	6737
Barmský kalendář	1349
Bengálský kalendář	1393
Berberský kalendář	2937
Buddhistický kalendář	2531
Byzantský kalendář	7495–7496
Čínský kalendář	4684–4685 Ohnivý Tygr / Ohnivý Zajíc
Etiopský kalendář	1979–1980
Hebrejský kalendář	5747–5748
Íránský kalendář	1365–1366
Islámský kalendář	1407–1408
Japonský kalendář	62. rok éry Šōwa
Javánský kalendář	1919–1920
Koptský kalendář	1703–1704
Korejský kalendář	4320
Thajský solární kalendář	2530

ČÍSLA, TABULKY A STATISTIKY

CENY POTRAVIN, ZBOŽÍ A SLUŽEB (V KČS)

Cena je za 1 kg, není-li uvedeno jinak

Chleba	2,60
Rohlík, 1 ks	0,30
Mouka hrubá pšeničná	3,80
Rýže	10,–
Brambory	1,40
Hovězí přední s kostí	17,–
Hovězí bez kosti	46,–
Telecí	35,–
Vepřová pečeně	46,–
Bůček	20,–
Sádlo škvařené	15,–
Kuře	30,–
Šunka	100,–
Salám trvanlivý	60,–
Sýr eidam (45%)	23,–
Vejce, 1 ks	1,20
Cukr kostkový	8,–
Mléko, 1 l, 2%	2,–
Mléko, 1 l, 3,5%	3,10
Máslo	40,–
Margarín (Visa)	20,–
Káva	240,–
Čaj	170,–
Čokoláda	130,–

Jablka	6,–
Pivo 10°, ½ l	2,50
Rum 40%, 1 l	100,–
Víno bílé, 1 l	28,–
Cigarety Start, 1 ks	0,20
Cigarety Sparta, 1 ks	0,70
Mýdlo jádrové, 1 kg	10,–
Mýdlo toaletní, 1 kg	25,–
Uhlí hnědé, 100 kg	25,90
Uhlí černé, 100 kg	39,40
Pánská košile popelínová	150,–
Pánská košile polyesterová	173,–
Kabát vlněný	1 069,–
Oblek vlněný	2 300,–
Oblek tesil	931,–
Klobouk	156,–
Dámské šaty umělé hedvábí	417,–
Dámské šaty bavlna	241,–
Punčochy silonové	8,30
Dámské vycházkové polobotky	275,–
Polobotky pánské	220,–
Čistírna:	
pánský oblek	16,70
dámské šaty	11,80

Holič a kadeřník:	
vodová ondulace	11,–
holení	5,90
stříhání	7,–
Vstupenka do kina	4,–/6,–
Ušití dámských šatů	338,–
Jízdenka MHD	1,–
Známka na dopis	1,–
Telefon, místní hovor	1,–
Poplatek za televizi	25,–
Poplatek za rozhlas	10,–
Vlak (rychlík), 300 km	56,–
Benzín	8,–
Speciál	9,–

El. vysavač doutníkový	830,–
Pračka s odstředivkou	3 100,–
Chladnička	3 530,–
Noviny, předplatné na měsíc	12,70
TV přijímač černobílý	4 500,–
TV přijímač barevný	13 000,–
Jízdní kolo pánské	1 110,–
Moped Babetta	4 430,–
Motocykl Jawa 350	11 240,–
Šicí stroj	3 300,–
Náramkové hodinky pánské	235,–
Fotoaparát	1 400,–
Auto Škoda 105L	56 810,–

Telefonní budky

SPOTŘEBA NA 1 OBYVATELE ZA ROK

89 kg masa (hovězí 28,1 kg;
vepřové 44,2 kg; drůbeží 12,4 kg)
106,8 l mléka
8,7 kg másla
337 vajec
57,1 kg chleba
4,2 kg rýže
77,7 kg brambor

550 kg ovoce
82,2 kg zeleniny
1,7 kg kávy
0,16 kg čaje
130 l piva
13,7 l vína
8,3 l lihovin 40%
1 832 cigaret

Denní kalorická spotřeba je 13 222 kJ.

Průměrná měsíční mzda v socialistickém sektoru je 2 970 Kčs.
Průměrný starobní důchod zaměstnanců: 1 635 Kčs (vdovský 780 Kčs).

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ČSSR

Počet obyvatel ČSSR k 31. 12. 1987	15 587 489
(Praha 1 206 098, Bratislava 429 734)	
Počet sňatků	122 168
Počet rozvodů	39 522
Počet narozených dětí	227 133
z toho v České republice	131 469

BYDLENÍ

Dokončeno je 79 626 nových bytů, z toho 15 688 v rodinných domcích.

Nájem za byt 2 + 1 s ústředním topením za měsíc	358,–
Nájem za byt 2 + 1 bez topení za měsíc	121,–
Elektřina, kWh	1,05
Plyn, m^3	0,75

ŠKOLNÍ ROK

Počet jeslí	3 059 (121 488 míst)
Mateřské školy	11 395 (659 592 dětí)
Základní školy	6 236 (2 062 215 žáků)
Gymnázia	349 (137 477 žáků)
Střední školy odborné	556 (260 501 žáků)
Vysoké školy	36 (169 784 studentů, z toho 58 926 žen)

ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

Psychiatrické léčebny	31
Nemocnice	230
Počet lékařů	56 996
Počet obyvatel na jednoho lékaře	2 273
Počet lůžek	123 578
Dětské domovy	44

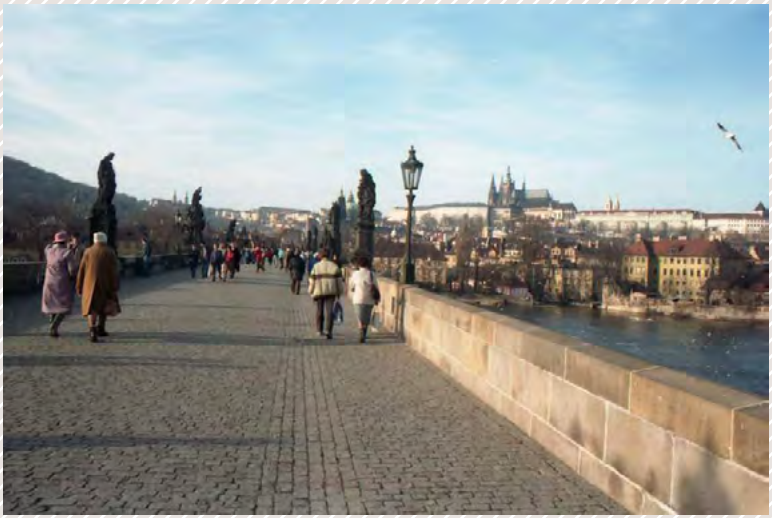

Karlův most

KULTURA

Divadla	82
Film: dokončeno	1 527 filmů, z toho 55 celovečerních
Kina (státní)	2 789 (v Praze je 87 kin)
Knihy	7 067 titulů
Periodika	1 080 (z toho 30 deníků)
Knihovny lidové	9 287 (2 949 000 registrovaných čtenářů)
Muzea	218

Pražané, nezapomeňte

že první část opravené Královské cesty bude předána veřejnosti

v pondělí v 15 hodin

Slavnostní shromáždění, na které Vás jménem městského výboru KSČ, městského výboru Národní fronty a Národního výboru hlavního města Prahy zveme, se uskuteční

na Staroměstském náměstí

Proletáři všech zemí, spojte se!

Večerní Praha

PÁTEČNÍ

VÝVOZ A DOVOZ

Moped Babetta

Exportováno je např. 64 303 osobních aut (dovezeno 29 506) a 21 857 nákladních vozů, 226 000 kol. Na vývoz jde 7 650 tun chmelu (téměř čtvrtina do Japonska) a 204 miliony litrů piva.

Československo je v první desítce největších světových vývozců zbraní. Zbraně a vojenská technika představují v roce 1987 osm procent veškeré průmyslové výroby (29 miliard korun). Polovina produkce se exportuje do zemí Varšavské smlouvy, část do rozvojových zemí. O přesných číslech se vedou spory, informace byly tajné.

NEJOBLÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Lucie	**4 611**
Veronika	**3 445**
Jana	**3 363**
Petra	3 320
Kateřina	2 808
Lenka	2 283
Michaela	2 250
Martina	2 060
Tereza	1 707
Monika	1 693

NEJOBLÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Jan	**5 448**
Martin	**4 657**
Tomáš	**4 509**
Petr	4 234
Lukáš	3 966
Michal	3 629
Jiří	3 437
Jakub	3 088
Pavel	2 438
Ondřej	2 217

NARODILI SE

U NÁS

Marie Doležalová, herečka	24. ledna
Lucie Šafářová, tenistka	4. února
Martin Hanzal, lední hokejista	7. února
Kateřina Bartuněk Hrstková, tanečnice	6. března
Vavřinec Hradilek, vodní slalomář a kajakář	10. března
Eliška Cílková, hudební skladatelka	24. března
Nikkarin (Michal Menšík), ilustrátor, autor komiksů	9. dubna
Přemek Forejt, šéfkuchař	16. dubna
Martin Fenin, fotbalista	16. dubna
Tomáš Jiřikovský, zámečník, programátor, provozovatel nelegálních internetových platforem (tzv. bitcoinová aféra 2025)	14. května

Marie Doležalová

Lucie Šafářová

Martina Sáblíková

Ben Cristovao

Martina Sáblíková, rychlobruslařka	27. května
Veronika Khek Kubařová, herečka	1. června
Urza (Martin Urza), anarchokapitalista	4. června
Ben Cristovao, zpěvák	8. června
Jan Charouz, automobilový závodník	17. července
Arnošt Ceral, skateboardista	27. července
Eva Kulovaná, mezinárodní šachová velmistryně	28. října
Šárka Vaňková, zpěvačka	30. října
Marek Adamczyk, herec	21. prosince
Taťána Kuchařová, Miss World 2006	23. prosince
Janek Rubeš, reportér	24. prosince
Nina Špitálníková, koreanistka	27. prosince

Arnošt Ceral

Šárka Vaňková

Taťána Kuchařová

Veronika Khek Kubařová

VE SVĚTĚ

Meryl Davisová, americká krasobruslařka	1. ledna
Danuta Kozáková, maďarská kajakářka	11. ledna
Remigiusz Mróz, spisovatel, „polský Stephen King“	15. ledna
Maria Kirilenková, ruská tenistka	25. ledna
Patrik Mráz, slovenský fotbalista	1. února
Magdalena Neunerová, německá biatlonistka, dvanáctinásobná mistryně světa	9. února
Michael B. Jordan, americký herec (držitel Oscara 2025)	9. února
Yuja Wang, americká pianistka čínského původu	10. února
Ashley Greene, americká herečka	21. února
Maria Šarapovová, ruská tenistka	19. dubna

Remigiusz Mróz

Magdalena Neunerová

Michael B. Jordan

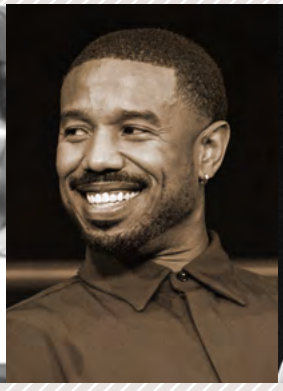

Yuja Wang

Novak Djoković, srbský tenista	22. května
Lionel Messi, argentinský fotbalista	24. června
Kate Nashová, irská zpěvačka	6. července
Liu Yifei (Crystal Liu), americká herečka čínského původu	25. srpna
Evan Rachel Woodová, americká herečka	7. září
Aida Garifullina, ruská sopranistka	30. září
Zac Efron, americký herec, zpěvák a tanečník	18. října
Adam Ďurica, slovenský zpěvák a textař	1. listopadu
Chelsea Manningová (narozená jako Bradley Manning), whistleblower, jeden ze zdrojů WikiLeaks	17. prosince
Miki Ando, japonská krasobruslařka	18. prosince

Lionel Messi

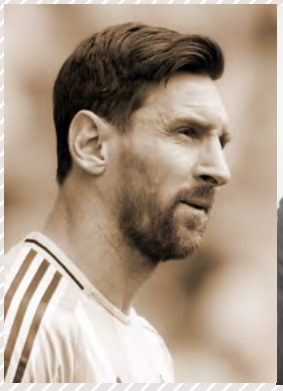

Liu Yifei

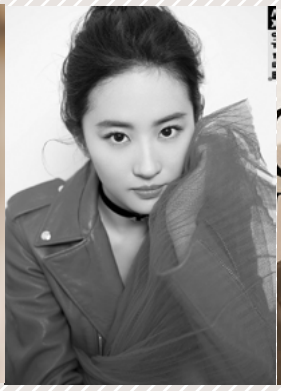

Zac Efron

Miki Ando

ROK OHNIVÉHO ZAJÍCE

29. LEDEN 1987 AŽ 16. ÚNOR 1988

Rok Zajíce bývá časem spočinutí mezi dravým rokem Tygra a velkolepým rokem Draka – i když ne vždy. Zajíc je diplomat a snahy předcházet konfliktům nebo je uhlazovat v tomto roce přinášejí až nečekané úspěchy. Nenápadně se tak připravuje půda pro zásadní změny, které se projeví v příštích letech. Energie na to bude dost.

Rok Ohnivého (červeného) Zajíce začíná 29. ledna 1987. Předcházejícím takovým rokem v šedesátiletém cyklu čínského horoskopu byl rok 1927 – rok, kdy byl potřetí zvolen prezidentem Tomáš G. Masaryk, Charles Lindbergh jako první přeletěl Atlantik a premiéru měl první zvukový film.

POVAHA

Ohnivý Zajíc je okouzlující osobnost. Jeho povaha je zvláštní kombinací klidu a temperamentu; je dynamičtější a ne tak rezervovaný a plachý jako ostatní Zajíci. Lidé narození v tomto znamení bývají „v kolektivu oblíbení". Jsou přátelští, vstřícní a komunikativní a vyznačují se velkou schopností empatie. Ohnivý Zajíc vyjde téměř s každým, je přizpůsobivý a tolerantní. V lidech budí důvěru. Své soukromí si ale hlídá a své ambice si nechává pro sebe. Netají se ovšem tím, že si chce žít dobře. A je ochoten riskovat a opouštět svou komfortní zónu, aby uskutečnil své sny.
Snadno podléhá vnějším vlivům a ví to o sobě. Je také citlivý a zranitelný a má sklon brát věci osobně. Potřebuje svou bezpečnou noru – což nakonec většinou bývá rodina. Na té mu záleží ze všeho nejvíc, a pokud je ohrožena, stává se Zajíc tím nejstatečnějším znamením čínského zvěrokruhu.
Má smysl pro krásu a harmonii a umí vytvářet příjemné prostředí. Velkou pozornost věnuje i svému zevnějšku. Občas podléhá sklonu šetřit, ale na druhé

straně dokáže také impulzivně utrácet, hlavně za luxusní a krásné věci nebo cestování.

KARIÉRA

Ohnivý Zajíc, jako každý jiný, „slyší trávu růst". Silnější než ostražitost bude však nakonec jeho chuť něco podnikat, radost ze života a objevování, co všechno je možné. Má vynikající intuici a odhad na lidi.
Nemá rád otevřenou konfrontaci. Jeho stylem je spolupráce, vzájemný respekt a řešení win-win. Bývá to dobrý týmový hráč. Dokáže propojovat lidi a budovat vztahy. Umí se chovat, dobře argumentuje, ale neprosazuje se za každou cenu. Všechny společenské situace zvládá se šarmem. Nevadí mu ustupovat, což někdy klame, stejně jako to, že působí bezbranně. On velmi dobře ví, co chce. Umí ustoupit, ale přesně ví, kde je ta hranice, kterou nikdy nepřekročí. Nikdy neudělá nic proti svému přesvědčení a dosti prudce také reaguje, když někdo nejedná fér. Jako šéf dokáže motivovat a dodávat energii. Vede příkladem. Všechno jako by s ním šlo samo. Jen někdy bývá trochu netrpělivý.
Vyniká v povoláních, kde se uplatní jeho talent pro „networking", empatie, kreativita a schopnost zaujmout. Může být dobrým učitelem, diplomatem, personalistou i terapeutem, ale vyhovovat mu bude i marketing, architektura nebo design.

RODINA A VZTAHY

Ve vztazích je Ohnivý Zajíc opatrný. Je to ale vysloveně rodinný typ. Rád pečuje o druhé, plánuje rodinné akce, urovnává neshody. I muži se ochotně starají o domácnost. Souvisí to s jejich potřebou soukromí, klidu a bezpečí. Rodina a domov – jeho „nora" – je pro křehkého Zajíce způsob, jak uniknout před světem, který vnímá jako hlučný a chaotický. Je citlivý na „špatné vibrace".
A potřebuje také někoho, kdo by snášel jeho občasné výbuchy temperamentu, netrpělivosti nebo sebelítosti. Jako partner je spolehlivý a většinou je radost ho mít vedle sebe.

Ideálními partnery Zajíce jsou podle čínského horoskopu Koza, Pes nebo Prase. Sdílejí smysl pro příjemné stránky života a jsou pro něj zárukou stability a harmonie.

ZDRAVÍ

Ohnivý Zajíc své zdraví příliš nesleduje a problémem se paradoxně může stát jeho živelná a zdánlivě nevyčerpatelná energie. Pokud mu to včas nedojde, hrozí mu stres a vyhoření. Zvláště ve složitějších životních situacích může také trpět úzkostnými stavy. S vyhledáním odborné pomoci Zajíci váhají, protože nemají ve zvyku se svěřovat. A tak pomáhají příroda, koníčky a vztahy.

Ve znamení Ohnivého Zajíce se v roce 1927 narodili herci Sidney Poitier, Zbigniew Cybulski, Gina Lollobrigida, Robert Hossein nebo Peter Falk, textařka Jiřina Fikejzová, básník Petr Kopta, klavírista Jiří Malásek, hokejový reprezentant a trenér Karel Gut, tanečník a choreograf Pavel Šmok a také francouzská zpěvačka Juliette Gréco, zpěvák Gilbert Bécaud či módní návrhář Hubert de Givenchy, kolumbijský spisovatel Gabriel García Márquez nebo papež Benedikt XVI. Ohnivým Zajícem je i ruský výtvarník Vjačeslav Michajlovič Koťonočkin, autor animovaného seriálu *Jen počkej, zajíci*.
V jiných „zaječích" letech přišli na svět například herci Miroslav Hanuš, Ivana Chýlková, Johnny Depp nebo Brad Pitt, zpěvačky Bára Basiková či Whitney

Gina Lollobrigida

Peter Falk

Eva Jiřičná

Brad Pitt

Houstonová, fotograf Jan Šibík, hokejista Vladimír Růžička, podnikatel Viktor Kožený nebo politik Pavel Bém. Ze zahraničních osobností pak třeba maďarský premiér Viktor Orbán nebo japonská císařovna Masako (ti všichni v roce 1963). Zajíci byli také Julius Fučík nebo sochařka Hana Wichterlová, anglický spisovatel George Orwell nebo rakouský zoolog a nositel Nobelovy ceny Konrad Lorenz (1903). A také fyzik Albert Einstein (1879), herec Vlasta Burian (1891), herec a režisér Orson Welles (1915), architektka Eva Jiřičná (1939), herec Jiří Hrzán (1939), zpěvačka Eva Pilarová (1939), Miroslav Donutil (1951), Naďa Konvalinková (1951), Věra Špinarová (1951) nebo operní pěvec Peter Dvorský (1951).

MENŠINOVÉ ZNAMENÍ OHNIVÝ TYGR

Ti, kteří se narodili před 29. lednem 1987, přišli na svět ještě ve znamení Ohnivého Tygra (jako třeba herečka Marie Doležalová nebo ruská tenistka Maria Kirilenková).
Lidé zrození v tomto znamení bývají optimističtí, odvážní a nezávislí.
I jejich energie se zdá být bez hranic. Ohnivý Tygr je dominantní osobnost.
Je nepředstavitelné, že by mu někdo diktoval, co má dělat. Vždy jde svou cestou, na pravidla se neohlíží. Někdy působí arogantně. Nestará se, co si o něm kdo myslí. Sám o druhých také příliš neuvažuje.
Je akční. Jedná rychle, impulzivně, někdy až ukvapeně. Do všeho jde vždy s plným nasazením. Věří si. Tam, kde jiní vidí překážky, on vidí příležitosti.
Má rád změnu. A raději pracuje samostatně. Hmotná stránka úspěchu ho nezajímá, čas nevnímá. Vyhovují mu profese, kde uplatní kreativitu, nekonvenční myšlení, intuici, schopnost rychle se rozhodovat a ochotu riskovat.
Jeho city bývají velmi prudké a sám také silné emoce vzbuzuje. Jako partner však dokáže být citlivý, vřelý a spolehlivý; pro rodinu udělá vše. Soužití s ním může být náročné. Potřebuje někoho, kdo na něm nebude závislý a zvládne jeho nálady a nepravidelný způsob života. Pokud mu partner poskytne prostor, a navíc ho dokáže nenápadně usměrňovat, všechno bude dobré.

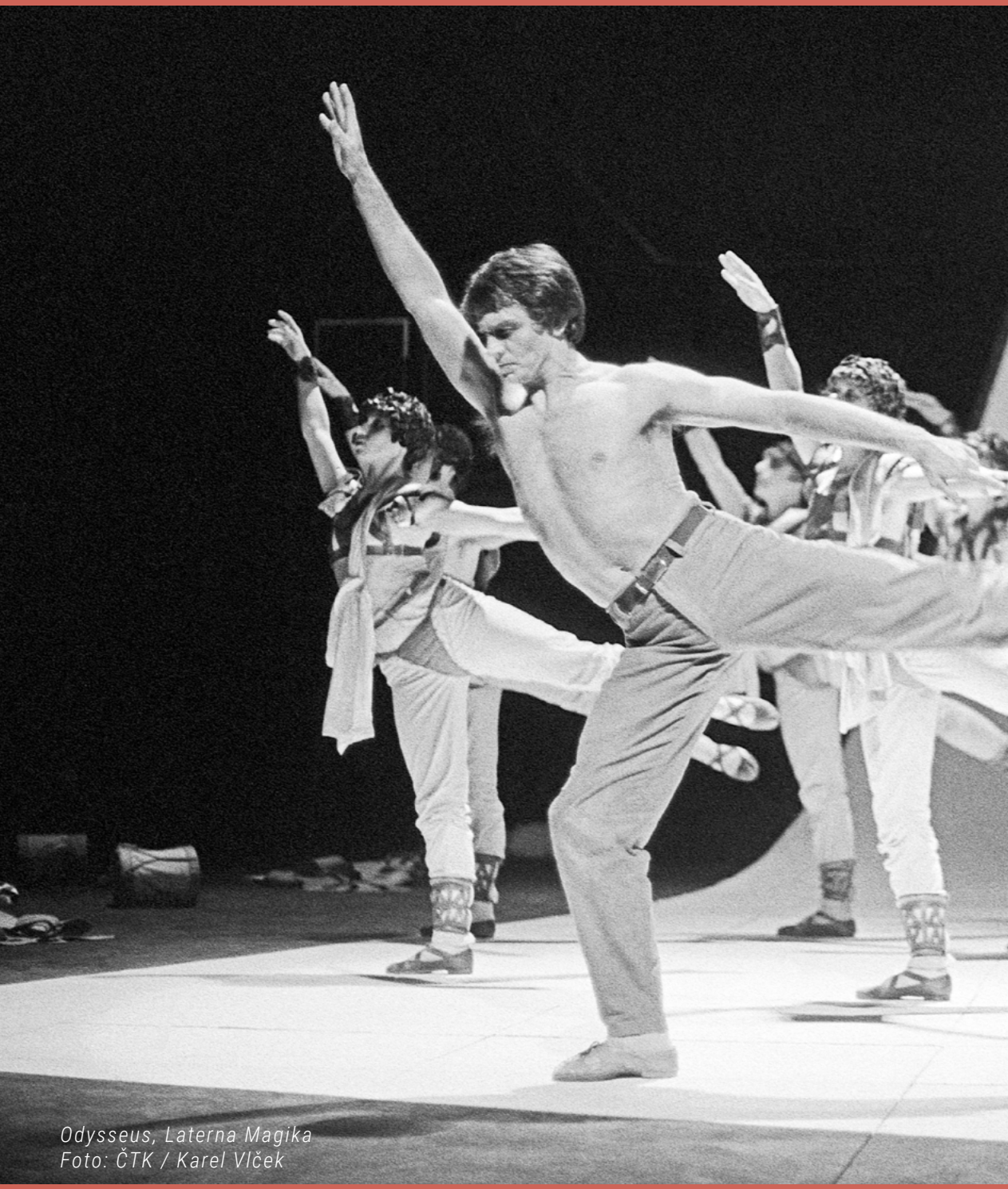

Odysseus, Laterna Magika
Foto: ČTK / Karel Vlček

KULTURA

HUDBA

„Zůstanu svůj," zpívá Karel Gott. Zlatým slavíkem se stává Dalibor Janda. Hana Hegerová má po deseti letech nové album a v berlínské opeře Unter den Linden jí tleskají vestoje. Přichází *Doba ledová*, první album skupiny Precedens. Iva Bittová jde jíst žížaly. Žižkovský Junior klub Na Chmelnici není pro slabé povahy. Pražský výběr se vrací. V Praze zpívá Mireille Mathieu. V Budapešti vystupuje Genesis a ve východním Berlíně Bob Dylan. Michael Jackson vydává album *Bad*. A Michal David se žení.

„Největší problém je napsat písničku tak, aby ji inteligentní posluchač pochopil a blbec taky, ale jinak."

Jan Burian, Varnsdorf, leden 1987

V československé pop music se prosazuje nová generace. Iveta Bartošová, Dalibor Janda, Michal David, Miro Žbirka, Petra Janů, Bára Basiková, Lucie Bílá… Ale tento rok je i rokem jednoho velkého návratu.

HANA HEGEROVÁ

Hana Hegerová (56) je zpět. Není to tak dávno, co zpívala po barech, v Ambassadoru, InterContinentalu, v Alhambře, „v tom hampejzu", líčila se a převlékala na toaletě s prostitutkami. Od roku 1981 může zase veřejně vystupovat. A po deseti letech jí vychází album ***Potměšilý host***, s dvanácti písněmi Petra Hapky a Michala Horáčka. Zahájení prodeje v Supraphonu na Václavském náměstí a s tím spojenou autogramiádu si vychutná, podepisuje se zlatým fixem… Hned

Hana Hegerová

Iveta Bartošová

Dalibor Janda

nato vychází další deska nazvaná ***Chansons***, patnáct písní, od židovských a slovenských lidových až po Kurta Weilla (*Barbara Song)* a Jacquesa Brela (*L'ivrogne*).

Potměšilý host se stane deskou roku, *Levandulová* písní roku, Hegerová zpěvačkou roku (tak to alespoň vidí časopis *Melodie*). Je na roztrhání. Vystupuje v Klicperově divadle, v Braníku, ale zpívá i ve studentských klubech… Objevuje se v televizi, v pořadu *Hity 1987* zpívá *Levandulovou* spolu s Hapkou. A koncert v berlínské opeře Unter den Linden se stane jedním z nejlepších, jaký kdy zažije. Potlesk nebere konce.

ZLATÝ SLAVÍK

Anketa, kterou pořádá časopis *Mladý svět*, možná není úplně stoprocentně věrohodná, ale jinou nemáme. V 15. ročníku Zlatého slavíka, jehož výsledky jsou teď zveřejněny, hlasovalo 124 494 lidí. Mezi zpěvačkami vítězí **Iveta Bartošová** (24 508 hlasů), těsně za ní se umístila Petra Janů a třetí je s velkým odstupem Hana Zagorová. Ze zpěváků je nejlepší **Dalibor Janda** (27 651) a s odstupem Peter Nagy, Karel Gott, Miro Žbirka, Michal David,

Dalibor Janda

Sagvan Tofi

Sagvan Tofi, Jaromír Nohavica… Pořadí skupin je **Elán** (39 321), Citron (9 040) a Kroky F. Janečka (7 885). Olympic je čtvrtý.

Zlatý slavík 1987 (jehož výsledky budou zveřejněny v lednu 1988) toho na prvních místech mnoho nezmění: Dalibor Janda, Petra Janů a Elán. Jen Bára Basiková se vyšvihne na 3. místo a skupina Stromboli se z 86. místa posune na sedmé.

Z Dalibora Jandy (34) jsou mnozí trochu v šoku. Takový „nesocialistický" hlas… I zpěvák je překvapen. Jeho LP *Hurikán* (1986) se prodalo zatím 300 000 kusů a není k sehnání, vyprodáno je i druhé LP *Kde jsi…* a také singl *Vždycky jsem to já*.

Iveta Bartošová (21) po devíti letech vystřídala v anketě Hanu Zagorovou. Na jaře roku 1987 začíná spolupracovat s orchestrem Ladislava Štaidla (a Štaidl se stane jejím životním partnerem). K nejprodávanějším novinkám roku 1987 patří její první sólové album nazvané ***I. B.*** Uvádí je písnička Ondřeje Soukupa a Eduarda Pergnera *Víš, lásko* a Bartošová za ně získá Zlatou desku Supraphonu.

BÍLÁ VRÁNA

V *Mladém světě* se objevují tipy na kandidáty na cenu Bílá vrána pro mladé umělce, kterou časopis také vyhlašuje. Jsou mezi nimi dirigent Petr Altrichter,

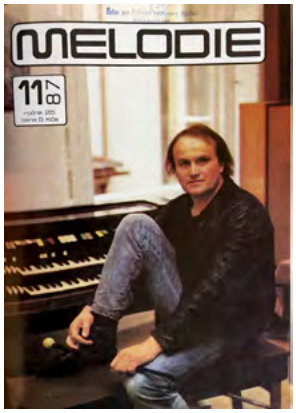

Michael Kocáb

zpěvačky Iva Bittová, Dagmar Andrtová Voňková, folkař Robert Křesťan a skupina Poutníci, operní pěvkyně Dagmar Pecková, z jiných oborů výtvarník Michal Cihlář, dokumentaristka Helena Třeštíková, herec Marek Vašut. Toho roku cenu nakonec získá **Zdeněk Zaoral** za film *Pavučina*. Ale tu příští Bílou vránu 1987 dostane Michael Kocáb za hudbu k představení *Odysseus*, „s přihlédnutím k další tvorbě v oblasti hudby filmové, vážné a rockové".

KAREL GOTT

Karel Gott se nezastaví. Šest koncertů v berlínském Paláci republiky, koncerty v Západním Německu, Rakousku, Maďarsku a SSSR… Poprvé účinkuje v programu, který v Evropě natáčí čínská televize. V Supraphonu mu vychází dvojalbum ***Story II*** a album ***Posel dobrých zpráv*** (s úvodní písní *Zůstanu svůj* a závěrečným duetem s Marcelou Holanovou *Čau, lásko*). Za prodej alba *Bílé vánoce* získá Zlatou desku Supraphonu. Západoněmecký Polydor mu vydá album ***Kein Blick zurück***. A obrovským hitem jsou teď v Německu *Zvonky štěstí* (*Fang das Licht*) s Darinou Rolincovou.

Z NOVÝCH NAHRÁVEK

Představu o tom, jaká hudba zní z rádia, nabízí ***XXVI. album Supraphonu***. Jsou na něm písně jako *Půlnoc v motelu Stop* (Karel Gott), *Víš, lásko* (Iveta Bartošová), *Ještě se mi směj* (Petra Janů), *Večerem zhýčkaná* (Marie Rottrová), *Příběh* (Sagvan Tofi), *Až na vrcholky hor* (Věra Martinová) nebo

Honem, honem („retro“ skladbu *Oh, Pretty Woman* z šedesátých let nazpívali Karel Zich a Lenka Filipová a za pár let ji znovu uslyšíme ve známém filmu s Julií Robertsovou). Dalibor Janda, Michal David, Pavel Horňák, Hana Zagorová i Darinka Rolincová… A ze skupin Citron, Turbo i Výběr…

Z TISKU

„V Michalu Davidovi našla generace, jejíž spodní věkovou hranici si ani netroufám určit, toho ‚svého‘ zpěváka. Do budoucna sázím na jeho přirozené, dravé muzikantství a zajímavě zbarvený hlas.“

Už mi, lásko, není dvacet let. Skladatel Jiří Zmožek se prosadí i jako interpret s vlastní skladbou. Zmožek je autor hitů jako *Zvonky štěstí*, Gottovy *Kantilény* nebo *To musím zvládnout sám* anebo písně *Tam u nebeských bran*, kterou zpíval Michal Tučný. Právě vychází také album šansonů ***Šel jsem světem***, kde jeho písně na texty Pavla Kopty nazpívali herci jako Josef Kemr, Radoslav Brzobohatý, Josef Abrhám, Pavel Zedníček, Jana Hlaváčová, Viktor Preiss, Jaromír Hanzlík nebo Rudolf Hrušínský. V příštím roce získá Zlatou desku Supraphonu. Ta se uděluje za prodej 200 000 kusů hudebních nosičů.

MIMO HLAVNÍ PROUD

Ó hory, ó hory. Skupina Stromboli má novou desku. Hitem se nečekaně stane její závěrečná píseň *Ó hory, ó hory*, kterou otextoval a nazpíval Vilém Čok. Autorem hudby je kytarista Michal Pavlíček, pro kterého se skupina stala azylem po zákazu Pražského výběru.

Z TISKU

„Dvojalbum Stromboli se stalo senzací letošního červnového trhu. Nepamatujeme takové fronty na gramofonové desky – Stromboli letělo na Portě i v obchodních domech, u stánků na rockových festivalech i v prodejnách Knihy. Rodí se další móda, další snobové…“

Bára Basiková

Precedens

Doba ledová. Vychází první album skupiny Precedens. **Bára Basiková** se svým školeným hlasem je zjevení. Teď řeší dilema, jestli Stromboli, nebo Precedens. Zatím zpívá s oběma, ale pětadvacet koncertů do měsíce je příliš…

Nic ve zlým, nic v dobrým. Panton vydává páté studiové album Michala Prokopa a skupiny Framus Five. Hudbu kromě Prokopa složili Petr Skoumal a Ota Petřina. Křest bude v klubu Na Chmelnici.

Etc… 3. Supraphon vydává třetí album Vladimíra Mišíka a skupiny Etc. Podíleli se na něm mj. Petr Skoumal, Pavel Šrut, Jiří Dědeček – ale i básníci Josef Kainar (*Blues o křestních listech*) a Václav Hrabě (*Tma stéká do kaluží*).

Pořádný blues. Nové album má také Jan Spálený a jeho ASPM (Amatérské sdružení profesionálních hudebníků). „Jan Spálený toužil dělat blues po česku a hlavně po svém," napíše kritika. „A že je z toho cítit intelekt? Nezlobte se, když ho mají, proč ne?"

Bittová & Fajt. Iva Bittová (29) u Pantonu vydává první společné album s Pavlem Fajtem. A v Pantonu jí vychází také EP *Ukolébavka*.

Věra Martinová (27), budoucí „první dáma country", má první singl – s písněmi *Až na vrcholky hor* a *Pouhých pět mil*.

Eva Olmerová má nové album ***Dvojčata*** (s Jitkou Vrbovou).

Písničky ze šuplíku. Vychází sólové EP Zdeňka Vřešťála, jedné z hlavních osobností skupiny Nerez.

Radegast. Vychází nové album skupiny Citron. Ta přešla na heavy metal a pořádá obrovské koncerty nejen u nás, ale i v Polsku, SSSR a Německu. Začíná se víc objevovat i v televizi.
Výběr. Druhé vydané album rockové skupiny Pražský výběr (hraje v těchto letech pod zkráceným názvem Výběr). Skupina byla v letech 1983–1986 zakázaná, teď obnovuje činnost.

*Novináře zajímá, kdože to tak láteří v písni **Sbal si to svý ráno**. A tak se na to Michaela Kocába zeptají. „Jednou přišel skladatel Hannig a řekl mi, že prej i z brikety udělá zpěvačku. A z uhlí že nadělají hvězdy. Ti jsou tedy dobří, řekl jsem si. Pak jsem si víc všimnul… a zjistil, že vlastně mají pravdu. Proč bychom potom my nemohli udělat hvězdu z paní Brázdové. Uklízí ve studiu, kde jsme to natáčeli. Je to vzácná žena… Řekl jsem jí pouze, ať nadává na starýho a na cibule. Že si furt leští cibule, hodinky. Vzala to do rukou geniálně.“*

Skupina Elán má novou desku ***Neviem byť sám***. A slovenský Opus vydává také ***Lov na city***, druhé studiové album Vaša Patejdla (který Elán na čas opustil). Z alba pochází asi nejznámější hit *Voňavky dievčat*.

PORTA

Festival „trampské písně“, pořádaný Ústředním výborem Svazu socialistické mládeže, se od roku 1981 usadil v Plzni. To hlavní sice pořád je „folková, trampská a country hudba“, žánrově je to ale pestré. Vystupují Brontosauři, Barel Rock, Kamelot, Nezmaři, Paleček s Janíkem, Poutníci, Stopa, Ivo Jahelka, Slávek Janoušek… Prostor mají i sourozenci Ulrychovi, Písničky z divadýlek (s interprety jako Jiráň a Stropnický, z nichž první hraje v Ypsilonce a druhý na Vinohradech, Vladimír Kratina, Jiří Schmitzer, Ondřej Pavelka nebo Miki Jelínek), čistý folklór i klasika. Jako nejlepší píseň je toho roku vyhodnocena Křesťanova ***Napsal jsem jméno svý na zdi***. Osobností Porty je toho roku vyhlášen **Jaroslav Samson Lenk**, druhý je „zpívající právník“ Ivo Jahelka. Dost hlasů ale dostanou i ti, kteří

nevystupují – Jaromír Nohavica, Vladimír Merta, a ze solidarity s nimi Karel Plíhal… „Přestavbové" uvolňování sem nedolehne, spíš naopak. V kombinaci s jistým pocitem důležitosti ze strany pořadatelů se z Porty něco vytrácí. Zvýšenou pozornost akci věnují i média – a teď už také Supraphon. Třicetitisícové publikum naznačuje, že se tento žánr dá prodat, což se také začíná dít.

PÍSNIČKÁŘI

Po krátkém uvolnění znovu přituhuje. Mnozí mají „zakázanou" Prahu, ale mimo hlavní město jejich vystoupení nevadí. Jiný region, jiné zákazy. Ponižující „kvalifikační zkoušky", které hudebníci musejí složit, aby dostali razítko a povolení vystupovat, ještě nejsou zárukou ničeho. Pavel Dobeš se v rodné Ostravě znelíbí vedení kraje. „Prý jsem dělal svými písničkami Ostravě ostudu," popisuje to později. Usadí se v Hradci Králové. Za píseň *Zum-zum*, která zazní ve filmu *Hauři*, dostane 20 tisíc Kčs, což je částka, která mu umožní odejít „na volnou nohu". Deset let strávil u vysokých pecí. Teď může mít v občanském průkazu razítko „svobodné povolání" a nemusí být nikde zaměstnán.
Zákaz koncertování má od dubna znovu Jaromír Nohavica. „… Začal psát a zpívat písně, které urážely naši lidovou armádu, zesměšňovaly a provokovaly poctivé lidi a mladým, před kterými vystupoval, křivily názory…" zní zdůvodnění. Ještě v březnu Nohavica zpíval v pražském klubu Na Petynce, útočišti folkařů, písničku *Jdou po mně jdou jdou jdou*… A na koncertech stihl nahrát část skladeb pro své první album *Darmoděj*. Zbytek v příštím roce – kdy také deska vyjde. Potíže mají Ivan Hoffmann, Vladimír Merta… Petr Skoumal hraje s ETC. Jinak se věnuje spíš filmové hudbě a ve svém studiu nahrává písničky, jejichž čas přijde. Deska mu naposledy vyšla před patnácti lety. V Pantonu mu vydají EP *Co pořád dělám* („… ále, tak jako každý druhý. Čekám, co řeknou letokruhy, chvíli jsem na koni, chvíli mám namále…").
Jan Burian a Jiří Dědeček se po jedenácti letech společného vystupování vydávají každý svou cestou. Burian má svůj pořad *Posezení s Janem* – sám

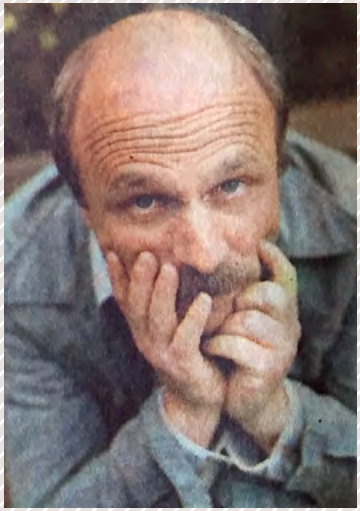

Petr Skoumal

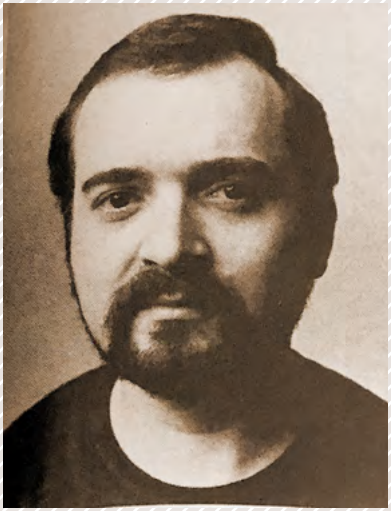

Jan Burian

Jiří Dědeček

u klavíru zpívá a povídá si s posluchači a trvá na tom, že se nebude chovat jinak v zákulisí a jinak na veřejnosti. Hraje ve Viole, ale i po studentských klubech nebo kulturních domech. Také jeho řadí mezi „folkaře", ale on už nechce. „Folk se stal komerční záležitostí se všemi negativními znaky showbusinessu," napíše. Porta mu připadá bez humoru a poněkud „černobílá". U trampů si to tím rozlije.

HUDEBNÍ SAMIZDAT

„S Danem Fikejzem jsme v roce 1987 natočili kazetu a nazvali ji *Jan Burian a Daniel Fikejz 1987*. Byly na ní nahrávky skladeb v takové podobě, v jaké jsme je hráli na koncertech, nic se nevymýšlelo navíc, natočili jsme to u Dana v jeho domácím studiu. Zajímavá byla distribuce kazety. Každý, kdo si ji chtěl poslechnout, mi mohl poslat prázdnou kazetu, my mu to zadarmo natočili a přidali k tomu vytištěný obal. Takhle se nám podařilo expedovat asi tři stovky kusů a vzhledem k tomu, že v té době si lidé cokoli, co se jim podařilo podobnou cestou získat, předávali dál, dostala se nakonec ke značnému počtu posluchačů. Dokonce na tento samizdat vyšla i recenze v *Gramorevui*."

JUNIOR KLUB NA CHMELNICI

Žižkovský **Junior klub Na Chmelnici** se stal v osmdesátých letech nejznámějším rockovým klubem v Praze. Jako první tam začali dávat prostor hudební „nové vlně". Záběr je ale daleko širší. „Koncepce dramaturgie? Ty začátky bych si vůbec netroufl nazvat koncepcí. Bral jsem ty věci jako divák… jako nespokojený divák, který neměl kam jít, a tak se stal pořadatelem," komentuje to po letech dramaturg Luboš Schmidtmajer. Na Chmelnici hrají skupiny jako Jasná páka (nově Hudba Praha), Krásné nové stroje, Z kopce, Dunaj, Laura a její tygři, Precedens (s Bárou Basikovou), Garáž, Psí vojáci… Na programu jsou představení malých divadel, jako je prostějovské HaDivadlo, brněnské Divadlo na provázku nebo pražské Divadlo na okraji… Svá představení tady mají Ivan Hlas, Marsyas, japonská jazzová pianistka Aki Takase a Jana Koubková, Iva Bittová a Pavel Fajt, japonský performer Min Tanaka, Bread & Puppet Theater, Divadlo Járy Cimrmana… Chodí se na *Kaleidoskop* Jana Rejžka nebo přednášky dr. Mráze o výtvarném umění. Konají se tam i výstavy. A mezi tím vším se jako duchové zhmotňují legendární „zakázané" osobnosti. Jiří Černý se svými „antidiskotékami", na kterých představuje zahraniční hudební skupiny (což je jedna

z mála možností, jak se dostat k informacím o dění na světové hudební scéně), Petr Skoumal, Vladimír Mišík…
Funguje to a je vyprodáno. Tohoto roku se v klubu uskuteční 248 akcí. Široké spektrum žánrů dává prostor operativně manévrovat: když jsou výhrady proti hudbě, zařadí se víc divadla, když vyhrožují kvůli divadlu, je víc koncertů. A když to vypadá úplně špatně, na chvíli se zavře „pro rekonstrukci". Snahy o uzavření klubu se budou opakovat až do listopadu 1989.

FESTIVALY A SOUTĚŽE

„Nikdo mě nemá rád, půjdu do zahrady jíst žížaly," zpívají Iva Bittová a Pavel Fajt na festivalu **Vokalíza** v pražské Lucerně. Časopis *Gramorevue* o Bittové píše jako o „drahokamu bezbřehé muzikálnosti, hravosti a temperamentu".

Luboš Pospíšil

Nezvyklá a nezařaditelná kombinace houslí, bicích a zpěvu je něco naprosto nového. Na Vokalíze toho roku vystupuje i „objev letošní sezony", Bára Basiková (a Precedens); a také Luboš Pospíšil, Michal Prokop (s houslistou Hrubým a kytaristou Andrštem), Eva Olmerová, Vladimír Mišík a Etc, Zuzana Navarová a Nerez, a na závěr Laura a její tygři. Vydávání desek a koncertní vystoupení se konečně začínají dostávat do souladu, poznamenává kritik v *Gramorevue*. To nebývalo.
Bittová s Fajtem se objeví i na IV. ročníku **folkového festivalu v Lipnici** (oficiální název zní Písní za mír – koná se pod hlavičkou SSM a moderuje ho Jan Rejžek). Hrají tam Pavel Dobeš, Jaromír Nohavica, Vladimír Merta (v seskupení Dobrá úroda), Burian a Fikejz… A vystoupí také Petr Váša a skupina Z kopce anebo Ivan Hoffmann s písní *Verím, že sa to dá*…
Gramorevue je asi nejsolidnější aktuální zdroj informací o hudebním dění – včetně „nevážné" hudby, které je věnován velký prostor. Neunikne jí tedy ani

KDOPAK BY SE ROCKU BÁL /12/

aneb téměř historická procházka

z Čaje pana Pickwicka ke Kuřeti v hodinkách

ONDŘEJ KONRÁD

Pražský rockový marathon – kde vedle skupin a osobností jako CK Vocal, Michal Prokop nebo Petr Kalandra (po letech, a škoda těch let) vystoupí v Karlínském divadle po nějaké době také Výběr. A jeho příznivci se můžou zbláznit.

Slovenské vydavatelství Opus vydává desku z loňského festivalu **Bratislavské jazzové dni**. Akci každoročně organizuje slovenský jazzman Peter Lipa (44), konala se už podvanácté a Lipovi přinesla „nejsilnější zážitek ze světa hudby“, když si mohl zazpívat duet s Bobbym McFerrinem. Lipa hraje v Blues Bandu Luboše Andršta. Jako první zpěvák začal v jazzové hudbě uplatňovat slovenštinu. A v tomto roce dostane titul „zasloužilý umělec“.

A v 16. ročníku soutěže vojenských písní **Zlatý palcát**, jejíž finále se koná v Českých Budějovicích, v kategorii tanečních písní zvítězí píseň Richarda Müllera *Model*. Müller koná vojenskou službu ve Vojenském uměleckém souboru v Bratislavě.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Můj rok 1987**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.